

Werkgroep roofvogels en uilen

Resultaten 2019

Op het moment van schrijven van dit verslag zijn Mark en ik, maar ook de anderen, al weer volop bezig met het ringen van roofvogels en uilen. Een laat verslag dus.

Het vroege voorjaar begon vanwege de Corona crisis sowieso al vreemd. Toen ik op 12 maart 's-avonds om 22.00 uur de voordeur van het slot draaide hoorde ik binnen de telefoon overgaan. Mijn teamchef, hij verzocht mij vanaf dat moment thuis te blijven. Ik was namelijk in contact geweest met een collega die besmet was met het Corona-virus. Tot dan was het een nog een ver-van-mijn-bed-show. Heel ver weg, Wuhan in China om precies te zijn. Nieuws over dit virus ging toen nog vergezeld met beelden van vleermuizen op het bord. En nu? Dagelijks komen er grafieken, cijfers, halve en hele waarheden, beelden vanuit zieken- en verzorgingshuizen en verhalen van virologen in onze huiskamers binnen. Wist niet dat Nederland zoveel virologen had!

Maar ondanks de Corona crisis ontloek de lente ook dit jaar op dezelfde uitbundige manier zoals ieder ander jaar. Prachtig dat frisgroene van bomen en struiken en die gele en witte linten in het landschap van Raapzaad en Meidoorn!

De jaarlijkse controle van de nestkasten voor de Steenuil, Kerkuil en Torenvalk leek er vanwege het besmettingsgevaar dit jaar niet van te komen. Voor het eerst overigens sinds ik dit vanaf eind jaren negentig doe! De kasten hangen op of nabij erven van vaak kwetsbare mensen. 'Social distance', ook hier. In het begin maakte ik soms een uitzondering. Zoals die ene keer toen een oudere mevrouw belde en vroeg of ik de steenuilenkast wilde verhangen. Dan kon ze vanaf haar ziekbed in de kamer 'haar' steenuilen zien. Zo'n verzoek ga je inwilligen!

Of zoals die ochtend toen ik gebeld werd door een eigenaar van een kerkuilenkast in het Zwartewaterklooster om een uilskuiken weer terug te plaatsen. Waarschijnlijk zaten er teveel braakballen en uitwerpselen in de kast en was het jong vanwege de prikkelende ammoniakdampen naar buiten gekropen en via het rieten dak op de grond beland.

De kast hing in de nok van het achterhuis, ongeveer 9m boven de grond. Respect voor Klaas Harink die al die jaren deze kast gecontroleerd heeft! Pieter van de Berg had voor mij zijn broer Herman opgetrommeld en geheel in ambtenarenstijl gaf ik hem vanaf de grond aanwijzingen hoe hij de kast moest schoonmaken en het jong bij de andere 2 jongen moest terugplaatsen. Herman nogmaals bedankt!

Enige tijd later moest er trouwens zelf aan geloven, opnieuw een kerkuilenjong dat aan de Evenboersweg vroegtijdig uit kast was gekropen en vanaf grote hoogte was gevallen. Maar liefst 9 emmers met braakballen en uitwerpselen moesten uit de kast worden verwijderd, waarna het jong weer kon worden teruggeplaatst in een vers nest.

Het leek er dus op dat van controles en ringen dit jaar bar weinig terecht zou komen. Maar toen er telefoontjes kwamen van mensen met de vraag of de uilen nog werden geringd dit jaar, besloten we toch maar op pad te gaan. Met de nodige voorzichtigheid uiteraard!

Maar hoe zat het dan vorig jaar wat betreft de resultaten? Na deze vrij lange inleiding dan de resultaten van vorig jaar op een rijtje.

Bosuil

In de boswachterij Staphorst zijn twee broedsels van deze soort succesvol geweest. Jan Huls heeft 4 respectievelijk 6 jongen geringd. Later hoorde ik van Harm Bloemhof dat ook in het Carstensbos 4 jongen zijn geringd. Mooi!

Buizerd, Havik en Sperwer

De controle op deze soorten zijn dit jaar door omstandigheden achterwege gebleven. Jammer, maar het is niet anders. Zelfs van de Havik op mijn nestkastroute heb ik geen gegevens. Hij zat in 2019 op een andere plek. Gelukkig is hij nu weer terug op de route en voor zover ik heb kunnen zien heeft hij 1 jong.

Torenavk

Van de 23 broedsels van de Torenavk mislukten er 7. (2^e broedsel) vermeldenswaardig is van de 23 broedsels de Torenavk maar liefst 17 keer zijn toevlucht zocht in de vertrouwde melkbus van Klaas Harink zocht. Alsof deze soort vindt, dat je in Staphorst in melkbus hoort te broeden. Een soort van ode aan dit oude agrarische gebruiksvoorwerp. 😊

In totaal waren er 88 jongen waarvan er 72 zijn uitgevlogen. Gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel bedroeg 3,8. Gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel was 4,5.

Hiervan zijn er 49 geringd. Mijn neef Jop uit Rotterdam had de dag van zijn leven toen hij mee mocht om een aantal jongen te ringen. Erg gaaf vond hij dat. Geen alledaags werk voor een stadsman. 😊

Kerkuil

Van de Kerkuil waren er dit jaar 40 1^e broedsels. Hiervan mislukten er 4. Gemiddeld vlogen er 4,47 jongen per succesvol broedsel uit. In totaal 179 jongen zijn uitgevlogen.

Van de 3 tweede broedsels mislukte er 1. In totaal vlogen van deze twee 2e broedsels 10 jongen uit.

Maar liefst 102 jonge kerkuilen werden voorzien van een ring.

Niet alleen Klaas Harink, maar ook Mark en ik moeten soms halsbrekende toeren uithalen om bij een kast te komen, via baaltjes stro of met behulp van shovel of vorkheftruck. En soms moeten wij op de late avond nog weer naar mijn huis om een andere, langere ladder op te halen omdat wij anders niet bij die ene kast aan de rand van de bebouwde kom van Nieuwleusen kunnen. Het houdt je fris en fruitig zullen we maar zeggen!

Steenuil

Met de Steenuil ging het afgelopen jaar niet zo goed. Er waren 17 succesvolle broedsels (broedsels met minimaal 1 uitgevlogen jong). Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per succesvol broedsel bedroeg 3,5. Maar liefst 16 broedsels mislukten om uiteenlopende redenen, waardoor het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel 1,8 bedroeg.

Overigens waren de resultaten elders in Overijssel beter hoorden wij op de jaarlijkse vergadering in Hellendoorn. Onder het toezien van soms jong publiek werden toch nog 35 jonge steenuilen geringd.

Tabel 1 Samenvatting van de resultaten van Steenuil, Kerkuil, Bosuil en Torenavalk (2017)

	Aantal nestkasten in werkgebied (aantal melkbussen)	Aantal nestkasten met broedsels (broedsels in melkbuis)	Aantal succesvolle broedsels (2 ^e broedsel)	Aantal mislukte broedsels (2 ^e broedsel)	(Gemiddeld) aantal uitgevlogen jongen per succesvol legsel	(Gemiddeld) aantal uitgevlogen jongen per gestart legsel	Geringd
Steenuil	108	33	17	16	3,5	1,8	35
Kerkuil	83	40	36 (2)	4 (1)	4,5	4,4	102
Bosuil	6	3	3	0	4,6	4,6	14
Torenavalk	78 (32)	9 (14)	16	7	4,5	3,8	49

Namens de Werkgroep Roofvogels en Uilen
 Arnold Lassche
alassche@hetnet.nl